

POSTANOWIENIE

Dnia 17 czerwca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Marcin Miczke (spr.)

Sędziowie: SSO Małgorzata Radomska - Stęplewska

SSO Anna Czarnecka

po rozpoznaniu w dniu 17 czerwca 2014 r. w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa I- (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P.

przeciwko Towarzystwu (...) Spółka akcyjna z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu

z 17 stycznia 2014 r.

sygn. akt I C 457/13

postanawia

1. oddalić zażalenie;

2. odrzucić wniosek (...) SA w W. o zasądzenie od powoda zwrotu kosztów za postępowanie zażaleniowe.

SSOM. Radomska – Stęplewska SSOM. Miczke SSO A. Czarnecka

UZASADNIENIE

9 maja 2013 r. powódka I- (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. wniosła pozew o zasądzenie od pozwanej Towarzystwo (...) Spółka akcyjna z siedzibą w W. kwoty 10.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami oraz o zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów procesu według norm przepisanych.

W odpowiedzi na pozew z 3 lipca 2013 r. Towarzystwo (...) Spółka akcyjna z siedzibą w W. wniosła m.in. o odrzucenie pozwu wskazując, że w dniu sporządzenia pozwu tj. 30 kwietnia 2013 r. spółka Towarzystwo (...) Spółka akcyjna z siedzibą w W. nie posiadała zdolności sądowej, gdyż została przejęta przez Towarzystwo (...) Spółka akcyjna z siedzibą w W.; w dniu 28 grudnia dokonano wpisu do KRS połączenia (...) S.A. i (...) S.A. w trybie art. 492 § 1 k.s.h. przez przeniesienie całego majątku spółki przejmowanej tj. (...) S.A. na spółkę przejmującą tj. (...) S.A.

Postanowieniem z 17 stycznia 2014 r. Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w Poznaniu odrzucił pozew.

Sąd Rejonowy przywołał art. 199 § 1 pkt 3 i § 3 k.p.c. Wskazał, że jak wynika z postanowienia Sądu Rejonowego (...) w W.z dnia 28 grudnia 2012 r. sygn. akt: WA.XII Ns-Rej.KRS/(...), w dniu 28 grudnia 2012 r. (a więc przed wszczęciem niniejszego postępowania) dokonano wpisu o połączeniu spółki Towarzystwo (...) Spółka akcyjnaz siedzibą w W.z pozwaną spółką Towarzystwo (...) Spółka akcyjnaz siedzibą w W.poprzez przejście przez tę pierwszą spółkę pozwaną. Przejście nastąpiło przez przeniesienie całego majątku spółki pozwanej na spółkę Towarzystwo (...) Spółka akcyjnaz siedzibą w W..

Z chwilą wpisania połączenia do rejestru pozwana utraciła byt prawny, a tym samym zdolność sądową. Zgodnie z art. 493 § 1 k.s.h. spółka przejmowana albo spółki łączące się przez zawiązanie nowej spółki zostają rozwiązane, bez przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego, w dniu wykreślenia z rejestru. Z § 2 powołanego przepisu wynika, że połączenie następuje z dniem wpisania połączenia do rejestru właściwego według siedziby, odpowiednio spółki przejmującej albo spółki nowo zawiązanej (dzień połączenia). Wpis ten wywołuje skutek wykreślenia spółki przejmowanej albo spółek łączących się przez zawiązanie nowej spółki. Powołany przepis określa moment zaistnienia skutku utraty podmiotowości prawnej spółki przejmowanej. Wynika z niego, że z chwilą dokonania wpisu połączenia następuje materialno-prawny skutek w postaci inkorporacji spółki, skutkujący utratą przez spółkę przejmowaną samodzielnego bytu prawnego. Fizyczne wykreślenie spółki przejmowanej (wydanie postanowienia o wpisie wykreślenia spółki przez sąd rejestrowy) może nastąpić zatem później, niż dzień połączenia. Przepis art. 493 § 2 k.s.h. określa moment zaistnienia skutku utraty podmiotowości prawnej spółki przejmowanej. (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 8 lutego 2013 r., I ACz 30/13, Lex 1280982, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2006 r., IV CZ 144/2005; S. Sołtyński, A. Szajkowski, A. Szumański, J. Szwaja "Kodeks spółek handlowych. Komentarz do artykułów 459 - 633. Tom IV, Warszawa 2004, str. 237).

Sąd Rejonowy odnosząc powyższe do niniejszej sprawy stwierdził, że w dniu wniesienia pozwu, tj. w dniu 9 maja 2013 r. pozwana spółka Towarzystwo (...) Spółka akcyjna z siedzibą w W. nie posiadała bytu prawnego, zatem nie miała zdolności sądowej, którą utraciła z dniem 28 grudnia 2012 r.

Niemożliwe w tym przypadku było uzupełnienie zdolności sądowej pozwanej w trybie art. 70 § 1 k.p.c. Konieczną przesłanką uzupełnienia tego braku jest zachowanie tożsamości stron, a więc zachowanie takiego stanu rzeczy, w którym zarówno przed uzupełnieniem, jak i po uzupełnieniu braku zdolności sądowej stroną pozostaje ta sama jednostka. W niniejszej sprawie warunek ten nie zostałby spełniony, bowiem, jak wskazano wyżej, pozwana spółka akcyjna Towarzystwo (...) z siedzibą w W. z dniem 28 grudnia 2012 r. utraciła byt prawny, przestała istnieć.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 199 § 1 pkt 3 k.p.c. Sąd Rejonowy pozew odrzucił.

Zażalenie na postanowienie z 17 stycznia 2014 r. złożył powód. Wniósł o jego uchylenie. Zarzucił Sadowi Rejonowemu naruszenie art.199 § 1 pkt 3 kpc (jak należy rozumieć - kpc) przez jego zastosowanie i uznanie, że zaszły przesłanki do odrzucenia pozwu, podczas gdy one nie nastąpiły, bo (...) SA weszła w prawa i obowiązki w oparciu o przepis art.494 § 1 i 2 ksh oraz naruszenie art.494 § 1 i 2 ksh poprzez jego niezastosowanie i odrzucenie pozwu w oparciu o art.199 § 1 pkt 3 kpc, podczas gdy (...) SA była spółką przejmującą, wstąpiła w prawa i obowiązki (...) SA i wstąpiła do procesu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie jest oczywiście bezzasadne.

Sąd Okręgowy podziela ustalenia faktyczne i wnioski prawne Sadu Rejonowego i przyjmuje je za własne (art.382 w zw. z art.397 § 2 kpc). Są one wyczerpujące i nie wymagają dodatkowego komentarza.

Bezzasadny jest zarzut naruszenia art.199 § 1 pkt 3 kpc. Skarżący oznaczył przepis skrótem kpc, jednak należy to traktować jako oczywistą omyłkę, bo kpc oznacza kodeks postępowania karnego, tymczasem sprawa rozpoznawana jest w postępowaniu cywilnym w oparciu o przepisy kodeksu postępowania cywilnego – kpc. Skutki, jakie skarżący wiąże z art.494 ksh, są oczywiste, ale dotyczą prawa materialnego, a nie procesowego. Dotyczą uniwersalnej sukcesji spółki przejmującej w prawa i obowiązki spółki przejmowanej. natomiast kwestia zdolności sądowej, a więc możliwości

bycia stroną postępowania cywilnego, została uregulowana w art.64 i następnych kpc. Zdolności taką ma osoba prawna – art.64 § 1 kpc. Jest jasne, że z chwilą utraty osobowości prawnej osoba prawa traci zdolność sądową, nie może zatem pozywać i być pozywana. (...) SA utraciła osobowość prawną, a więc zdolność sądową przed dniem złożenia pozwu. Na ten dzień nie miała zdolności sądowej i nie uzyskała jej do daty orzekania. Pozew winien więc zostać odrzucony na podstawie art. 199 § 1 pkt 3 kpc.

To, że odpowiedź na pozew złożyła (...) SA nie oznacza, że wstąpiła ona do postępowania. Powód nie pozwał tej spółki, ale (...) SA. (...) SA nie jest pozwanym w tej sprawie. Odpowiedź na pozew należy traktować jedynie jak informację o przejęciu (...) SA przez (...) SA. Na gruncie przepisów kodeksu postępowania cywilnego niemożliwe jest wstąpienie do procesu innego podmiotu w miejsce takiego, który przed złożeniem pozwu utracił zdolność sądową. Niemożliwe jest bowiem wstąpienie do procesu zamiast kogoś, kto nie istnieje i nie istniał w dacie złożenia pozwu w sądzie. Wstąpienie osoby prawnej w miejsce innej osoby prawnej jest możliwe w sytuacji, gdy oba podmioty w toku procesu mają zdolność sądową i jeden zastępuje drugi (art.194-196 kpc), albo w sytuacji, gdy jeden podmiot nabędzie od drugiego rzecz lub prawo i wstąpi do procesu w miejsce zbywcy za zgodą przeciwnika (art.192 pkt 3 kpc), albo w sytuacji, gdy jeden podmiot przejmie prawa i obowiązki drugiego w drodze sukcesji uniwersalnej i wstąpi do procesu, a ten drugi utraci osobowość prawną i zdolność sądową (art.180 § 1 pkt 2 kpc). Z taką sytuacją nie mamy do czynienia. Rację ma przy tym Sąd Rejonowy, że nie jest możliwe uzupełnienie zdolności sądowej w trybie art.70 kpc.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art.385 w zw. z art.397 § 2 kpc orzekł jak w sentencji.

(...) SA w W. o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego podlegał odrzuceniu, ponieważ podmiot ten nie jest stroną procesu, a rozstrzygnięcie o jego kosztach następuje tylko między stronami. Odpowiedź na zażalenie złożyła osoba nieuprawniona, stąd wniosek uznać należało za niedopuszczalny.

SSOM. Radomska – Stęplewska SSOM. Miczke SSO A. Czarnecka